

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 283/2014-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. apríla 2014 predbežne prerokoval sťažnosť Českej kanceláre poisťiteľů, Na Pankráci 1724/129, Praha 4, zastúpenej spoločnosťou GRABAN, TORMA & PARTNERS s. r. o., Vodná 3, Košice, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Imrich Torma, LL.M., pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 Co 34/2013 z 15. mája 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Českej kanceláre poisťiteľů o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. augusta 2013 doručená sťažnosť Českej kanceláre poisťiteľů, Na Pankráci 1724/129, Praha 4 (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Co 34/2013 z 15. mája 2013.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla:

«Dňa 21. 10. 2006 bola pri prevádzke vozidla ... vo vlastníctve J. L.,... spôsobená na štátnej ceste... vedúcej z obce Kamenica nad Cirochou smerom na Valaškovce,... dopravná nehoda, v dôsledku ktorej vznikla na zdraví S. L. škoda vo výške 11.588,94 EUR. Predmetné škodiace vozidlo s českou štátnou príslušnosťou nebolo ku dňu vzniku hore uvedenej škodnej udalosti poistené pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú pri jeho používaní.

Žalobou podanou dňa 14. 2. 2011 Okresnému súdu Humenné sa sťažovateľka domáhala svojho regresného nároku na zaplatenie sumy vo výške 11.588,94 EUR s príslušenstvom z titulu ustanovení § 24 ods. 8 zákona č. 168/1999 Zb., o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla v jeho znení účinnom ku dňu vzniku škodnej udalosti, t. j. ku dňu 21. 10. 2006.

Svoj vyššie uvedený regresný nárok uplatnila sťažovateľka u J. L... ako u osoby zodpovednej za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla... pričom pasívna legitímácia J. L. je odvodzovaná z titulu existencie jeho vlastníckeho práva ku škodiacemu vozidlu ku dňu vzniku škodnej udalosti.

Svoju aktívnu vecnú legitímáciu odvodzuje sťažovateľka na podklade zákona č. 168/1999 Zb., pretože škodiacemu vozidlu bola pridelená registračná značka Českej republiky a vozidlo má tak so zreteľom na túto skutočnosť obvyklé stanovisko na území Českej republiky...

Súd prvého stupňa žalobu zamietol v plnom rozsahu a svoje zamietavé rozhodnutie odôvodnil poukázaním na nedostatok aktívnej legitímácie žalobkyne vo veci uplatnenia jej regresného nároku u žalovaného...

Ku sťažovateľkou podanému odvolaniu bol Rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15. 5. 2013, č. j. 3 Co 34/2013-8311201416 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdený, pričom zmena žaloby nebola pripustená...

Odvolačí súd dochádza k záveru, že pokiaľ ide o mimoriadny zákonný regresný nárok a škodnú udalosť, ktorá sa stala na území Slovenska, je nutné aplikovať slovenskú

právnú úpravu v podobe zákona č. 381/2001 Z. z., pričom tento svoj záver nijako ďalej argumentačne nerozvádza. So zreteľom na vyššie uvedené odvolací súd uzavrel, že sťažovateľka nie je na uplatnenie regresného nároku proti nároku J. L. aktívne vecne legitimovaná...

Čo sa týka prípadného posúdenia nároku sťažovateľky ako nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia sa odvolací súd obmedzuje na stručnú konštatáciu, že „zmenu žaloby“ spočívajúcu v zmene právnej kvalifikácie nároku sťažovateľky ako nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nepripúšťa...

V posudzovanom prípade má byť podľa názoru sťažovateľky aplikované hmotné právo dvoch štátov:

A. Sťažovateľka je presvedčená, že v otázke posúdenia aktívnej legitímácie žalobkyne je nutné aplikovať zákon Českej republiky č. 168/1999 Zb. v spojení s Internými pravidlami prijatými valným zhromaždením Rady kancelárií na Kréte dňa 30. 5. 2002, predovšetkým článku 3. a 5. týchto pravidiel, a to so zreteľom na českú štátnu príslušnosť škodiaceho vozidla a teda so zreteľom na jeho obvyklé stanovisko na území Českej republiky.

B. V otázke posúdenia pasívnej legitímácie žalovaného v zmysle, či je žalovaný osobou zodpovednou za škodu spôsobenú prevádzkou predmetného nepoisteného vozidla, je potom nutné aplikovať právo slovenské...

Odvolacím súdom zmienená Smernica Rady č. 72/166/EHS zo dňa 24. 4. 1972 bola v zmysle článku 3 implementovaná do právneho poriadku Českej aj Slovenskej republiky formou Zákonov č. 168/1999 Zb. a č. 381/2001 Z. z...

Pre daný skutkový stav je platná norma Českej republiky, ktorá ho svojimi ustanoveniami, konkrétne ust. § 24 ods. 2 písm. b) v nadväznosti na ods. 8 predvída, nie však norma Slovenskej republiky, do ktorej vecnej pôsobnosti s ohľadom na textáciu zákona daný skutkový stav evidentne nespadá.

Sťažovateľka sa ďalej nestotožňuje s výrokom odvolacieho súdu, ktorým nebola pripustená zmena žaloby...

Sťažovateľka je presvedčená, že odvolací súd pochybil, pokiaľ na posudzovaný prípad v otázke poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla s českou štátnou príslušnosťou a nepoisteného pre prípad zodpovednosti za škodu aplikoval zákonnú

normu Slovenskej republiky v podobe zákona č. 381/2001 Z. z., čím dospel k nesprávnemu záveru o nedostatku aktívnej legitímácie sťažovateľky vo veci uplatneného regresného nároku na zaplatenie.

Sťažovateľka je presvedčená, že odvolací súd pochybil, pokiaľ argumentáciu sťažovateľky vznesenú v odvolacom konaní v reakcii na záver súdu prvého stupňa o nedostatku pasívnej legitímácie sťažovateľky vo veci regresného nároku posúdil ako zmenu žaloby a túto zmenu nepripustil...

Túto svojvôľu možno označiť za zneužitie súdneho uváženia v neprospech sťažovateľky a porušenie jej ústavne garantovaného práva na spravodlivý proces zakotveného článkom 36 Listiny základných práv a slobôd.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 Co 34/2013 z 15. mája 2013 (v petite sťažnosti nesprávne uvedené č. k. 3 Co 34/2012-83 z 15. mája 2013, pozn.) bolo porušené základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, namietaný rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať aj takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 175/03, III. ÚS 75/2012).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného

súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ťažiskovými dôvodmi, pre ktoré sťažovateľka považovala namietaný rozsudok krajského súdu sp. zn. 3 Co 34/2013 z 15. mája 2013 za ústavne nekonformný, je to, že podľa názoru sťažovateľky krajský súd pri posúdení jej aktívnej legitímácie nesprávne aplikoval slovenský právny predpis, hoci v danom prípade mal vychádzať z českej právnej úpravy. Sťažovateľka súčasne namietala nesprávnosť postupu krajského súdu v súvislosti s nepripustením zmeny žaloby. Okrem toho sťažovateľka považovala rozsudok krajského súdu za svojvoľný a nedostatočne odôvodnený.

Aj keď sťažovateľka zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom v petite sťažnosti nesprávne označila namietaný rozsudok krajského súdu tak, že namiesto sp. zn. 3 Co 34/2013 z 15. mája 2013 uviedla č. k. 3 Co 34/2012-83 z 15. mája 2013, ústavný súd vzhľadom na ďalší obsah sťažnosti, ako aj prílohy k nej pripojené jednoznačne vyhodnotil, že sťažovateľka namieta rozsudok krajského súdu sp. zn. 3 Co 34/2013 z 15. mája 2013. Z tohto dôvodu ústavný súd nepovažoval za právne významné vyzývať sťažovateľku na odstránenie uvedeného nedostatku podania.

Ústavný súd preskúmal rozsudok krajského súdu sp. zn. 3 Co 34/2013 z 15. mája 2013 a zistil, že námietky sťažovateľky nie sú opodstatnené. V danom prípade krajský súd rozhodujúci o odvolaní proti rozsudku okresného súdu č. k. 17 C 103/2011-264 z 10. októbra 2012 v konaní o zaplatenie sumy 11 588,94 € s príslušenstvom vyslovil svoj právny názor a vysvetlil dôvody svojho rozhodnutia, na základe ktorých potvrdil rozsudok

okresného súdu o zamietnutí žaloby. Zároveň krajský súd uviedol dôvody, ktoré ho viedli k záveru o nepripustení zmeny žaloby.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku sp. zn. 3 Co 34/2013 z 15. mája 2013 okrem iného uviedol:

«Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že na posudzovaný právny vzťah je potrebné aplikovať slovenskú právnu úpravu, a to s ohľadom, že k dopravnej nehode došlo na území Slovenskej republiky. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na Dohovor oprave použiteľnom na dopravné nehody, ktorý bol podpísaný 04. mája 1971 v Haagu. Dohovor ratifikovala Slovenská republika, Česká republika, ďalšie členské štáty Európskej únie, ako aj niektoré nečlenské štáty Únie, Dohovor stanovuje najmä:

„Článok 3

Rozhodným právom sú vnútorné predpisy štátu, na území ktorého došlo k nehode .

Článok 8

Rozhodné právo určuje najmä:

- 1. podmienky a rozsah zodpovednosti,*
- 2. dôvody vylučujúce zodpovednosť, akékoľvek obmedzenie zodpovednosti a jej delenie,*
- 3. vznik a povahu škody, ktorá sa má nahradiť,*
- 4. spôsob a rozsah náhrady škody,*
- 5. možnosť prechodu práva na náhradu škody,*
- 6. osoby, ktoré škodu utrpeli a ktoré majú nárok na jej náhradu,*
- 7. zodpovednosť pre prevádzkovateľa vozidla za jeho zamestnanca,*
- 8. premlčanie a zánik práva uplynutím času, včítanie pravidiel počítania začiatku porušenia alebo zastavenia tohto času“.*

Smernica Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti stanovuje:

„Článok 3

Každý členský štát prijme v súlade s článkom 4 všetky primerané opatrenia, aby zabezpečil, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území je pokrytá poistením. Rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia sa určia na základe týchto opatrení“.

Tretia smernica Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel stanovuje:

„Článok 1

Bez toho, aby bol dotknutý druhý pododsek článku 2 ods. 1 smernice 84/5/EHS, poistenie uvedené v článku 3 ods. 1 smernice 72/166/EHS bude pokrývať zodpovednosť za ujmu na zdraví spôsobenú všetkým cestujúcim, okrem vodiča, vyplývajúce z prevádzky vozidla“.

Obe vyššie uvedené smernice zrušila smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, ktorá v zmysle svojho odôvodnenia (článok 1) predstavuje kodifikáciu oboch uvedených smerníc. Toto zrušenie sa však stalo účinným v zmysle článku 29 smernice 2009/103/ES v spojení s jej článkom 30 až 27. októbra 2009. Keďže dopravná nehoda, ktorá je premetom prejednávanej veci sa stala dňa 21. 10. 2006, na prejednanú vec sa použijú ešte pôvodné smernice.

Z vyššie uvedeného je nepochybné, že podľa skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa rozhodujúcim právom sú predpisy Slovenskej republiky, lebo nehoda sa stala na území Slovenskej republiky a podľa článku 3 Haagskeho dohovoru o práve použiteľnom na dopravné nehody, je v takto prípade rozhodným právom právo miesta, kde sa stala nehoda.

Zo znenia článku 3 ods. 1 smernice 76/166/EHS vyplýva, že každý členský štát je povinný zabezpečiť, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území bola pokrytá poistením. Rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia sa určia na základe týchto opatrení. Článok 3 smernice 90/232/EHS stanovuje, že táto zodpovednosť musí pokrývať zodpovednosť za ujmu na zdraví spôsobenú všetkým cestujúcim okrem vodiča, vyplývajúce z prevádzky vozidla.

Zo znenia uvedeného ustanovenia vyplýva, že je potrebné rozlišovať v prejednávanej veci tak aj vo všeobecnosti v kontexte povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla medzi dvoma odlišnými právnymi inštitútmi. Na jednej strane stojí občianskoprávna zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, na druhej strane stojí pokrytie tejto zodpovednosti povinným poistením. Tieto dva právne inštitúty sú síce úzko spojené, ale zároveň sú upravené odlišným spôsobom a v odlišnom rozsahu.

Žalobcom v predmetnom konaní uplatnený nárok na vyplatenie poistného plnenia nie je nárokom na náhradu škody spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (§ 420, § 427 Občianskeho zákonníka), ale ide o zvláštny nárok poisťovne vyplývajúci zo špeciálneho právneho predpisu. Uvedené právo poisťovne je osobitným originálnym nárokom poisťovne, t. j. špecifickým právom poisťovne upravené špeciálnym právnym predpisom v Českej republike (zákon č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů). Na území Slovenskej republiky je uvedené právo poisťovne upravené špeciálnym právnym predpisom platným v Slovenskej republike (zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Keďže k dopravnej nehode, z ktorej vznikla škoda došlo na území Slovenskej republiky, rozhodným právom na posudzovaný právny vzťah sú vnútorné predpisy Slovenskej republiky.

Regresný nárok žalobcu ako prechod práva poisteného na náhradu škody na poisťovňu (cesia) podľa zákona č. 168/1999 Sb. by mohol byť posudzovaný len v prípade, ak by k dopravnej nehode došlo na území Českej republiky. Keďže v posudzovanej veci k dopravnej nehode došlo na území Slovenskej republiky, nie je možné na daný právny vzťah aplikovať zákon Českej republiky č. 168/1999 Sb.. Na posudzovaný právny vzťah by bolo možné aplikovať zákon č. 381/2001 Z. z., ale len v prípade, ak by žalobcom bola Slovenská kancelária poisťovateľov a táto by preukázateľne vyplatila poistné plnenie z garančného fondu poškodeného, čo však nie je prípadom prejednávanej veci...

K odvolacej námietke žalobcu, že v predmetnom konaní je potrebné vysporiadať sa s právnou kvalifikáciou nároku žalobcu ako nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý podľa tvrdenia žalobcu je daný tým, že žalovaný za škodu spôsobenú prevádzkou

predmetného nepoisteného vozidla zodpovedá, odvolací súd v zmysle ust. § 95 ods. 2 O. s. p. nepripustil zmenu žaloby, lebo výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu na vydanie bezdôvodného obohatenia. V zmysle ust. § 95 ods. 2 O. s. p. dispozícia účastníka konania, ktorou chce meniť návrh je obmedzená iba súhlasom súdu. Odvolací súd pri úvahe o tom, či bude súhlasiť so zmenou návrhu, vychádzal a zaväzoval iba to, že výsledky doterajšieho konania (ako celku) nemôžu byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu, nakoľko žalobca až v odvolacom konaní žiadal, aby jeho nárok bol právne kvalifikovaný ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.»

Po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu dospel ústavný súd k záveru, že pokiaľ ide o prvú námietku sťažovateľky smerujúcu voči určení rozhodného práva, touto sa krajský súd náležite zaoberal a svoje právne úvahy a myšlienkové pochody dostatočne ozrejmil. Krajský súd pri posudzovaní mimozmluvného záväzkového vzťahu (súkromnoprávneho vzťahu) s medzinárodným prvkom, ktorý vznikol z dopravnej nehody, ku ktorej došlo 21. októbra 2006 na území Slovenskej republiky motorovým vozidlom evidovaným v Českej republike vo vlastníctve žalovaného, vyriešil kolíziu slovenského právneho poriadku a českého právneho poriadku uplatnením čl. 3 medzinárodnej zmluvy – Dohovoru o práve použiteľnom na dopravné nehody (tzv. Haagský dohovor). Krajský súd vychádzal z toho, že za rozhodné právo v tomto prípade stanovil právny poriadok Slovenskej republiky, čo znamená, že rozhodné preň bolo miesto, kde sa stala dopravná nehoda. Okrem toho, že krajský súd v rámci svojich úvah nevynechal relevantné predpisy sekundárneho práva Európskej únie o aproximácii právnych predpisov, sťažovateľke veľmi zrozumiteľne vysvetlil, že nárok, ktorý si v rámci konania uplatňovala, nemožno chápať ako nárok na náhradu škody spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ale že v danom prípade ide o špecifický nárok vychádzajúci z lex specialis, ktorým je v Slovenskej republiky zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a v Českej republike zákon č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla). Krajský súd v tomto prípade vyhodnotil, že zo strany sťažovateľky

nešlo o nárok na náhradu škody, ale o špecifické právo postihu voči zodpovednému subjektu, a keďže tento mimozmluvný záväzok s medzinárodným prvkom mal primárny pôvod pri vzniku dopravnej nehody, ktorá sa stala na území Slovenskej republiky, krajský súd určil ako rozhodný slovenský právny poriadok (*lex loci delicti*). Použitím slovenskej právnej úpravy potom krajský súd odôvodnil nedostatok aktívnej vecnej legitímácie sťažovateľky v tomto spore.

Pokiaľ ide o druhú z námietok sťažovateľky týkajúcu sa nesúhlasu s výrokom krajského súdu o nepripustení zmeny žaloby, ústavný súd k uvedenému poznamenáva, že odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu je v tomto prípade už na prvý pohľad legitímne. Krajský (odvolací) súd rozhodol spôsobom, ktorý mu dovoľuje ustanovenie § 95 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, čo plne zodpovedá materiálnej požiadavke právneho štátu. Ústavný súd zastáva názor, že dôvody svojho postupu krajský súd aj v tomto smere odôvodnil.

Podľa názoru ústavného súdu krajský (odvolací) súd zrozumiteľne objasnil skutkový a právny základ svojho rozhodnutia, čo postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu bolo plne realizované základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu, ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie.

Pretože namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. V konečnom dôsledku ústavný súd nie je opravným súdom skutkových omylov a právnych názorov všeobecného súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecného súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou

alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom v okolnostiach daného prípadu by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetná interpretácia týchto právnych predpisov krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje.

S poukazom na to, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2014